

VICTORY
BUY
UNITED STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

CLEVELAND, O., MONDAY MORNING, MAY 24, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Ruski komunisti razpustili internacionalo

22. maja. — Komunistična internacionala, ki je bila podlaga na svetovno revolucijo, je bila razpuščena po voditeljih. Izvršni odbor kominterne je razpustil 3. internacionalo s sledečo resolucijo: "Deležal, ki se bore proti Hitler-Hitlerjevce kakor hitro mogoče, da se zagotovi prijateljsko sodelovanje narodov na podlagi enakosti." Razpustitev je bila objavljena v glavnem komunističnem listu, Pravdi.

Ameriška škofijska pomožna akcija je nakazala \$344,000 za relief; \$15,000 dobe Slovenci

Washington. — Pomožna akcijska komisija škofov v Ameriki je nakazala lepo vsoto za pomoč našim vojakom. Do konca leta 1943 je nakazala \$344,000 za relief, \$15,000 pa dobo Slovenci. Ker vrši vatikanski informacijski urad zelo uspešno in koristno delo v korist vojnim ujetnikom, se je določilo za to pisarno \$20,000 za razne stroške, ki so v zvezi s tem. Nadaljnih \$25,000 naj se pa uporabi za splošno odpravo vojnim ujetnikom. Druge vsote, ki jih je nakazala škofijska akcija Sveti stolici, naj se pa porabijo sledeče: \$15,000 za relief v Sloveniji; \$15,000 za relief v Hrvaški; \$15,000 za Litvo, po \$10,000 za Malto, Belgijo, Holandsko in Francijo ter \$5,000 za finske otroke.

Krompir igra zdaj veliko vlogo

New Britain, Conn. — V tem mestu je bil velik javen shod, na katerem je nastopila kot glavna govornica za nakup vojnih bonдов pisateljica Edna Ferber. Zupan ji je podelil mesto občinskega svetnika. Zvečer je bilo veliko zabavo, na kateri so nastopili številni Kanadčani. Vendar je bilo v dvorani Nacionalnega gledališča pokazan po zaključku filma "Zemlja in ljudje" iz Jugoslavije.

V Warren, O. bodo gradili velik hišni projekt

Warren, O. — Na 38 akrov obsegajočem kompleksu na Niles Road, bodo zgradili 38 poslopij. V teh hišah bo prostora za 190 družin. Stavbeniki bodo W. B. Gibson Co. iz Warren. Zgradba bo dogotovljena v 90 dneh.

Vesela vest

Družino Mr. in Mrs. Anton Sustar iz 929 E. 207. St., Euclid, O. so obiskale vile rojnice in ji prinesle zelo hčerko. Mati in dete se dobro počutita v Glenville bolnišnici. Čestitamo!

Tedenski koledar za racioniranje

KONZERVE — Plave znamke G, H in J so veljavne do 7. junija. Plave znamke K, L in M so veljavne od danes in do 7. junija.
ČAJ — Rdeče znamke E, F, G in H so veljavne do 7. junija. Rdeča znamka J je veljavna od včeraj in bo veljavna do 7. junija. Rdeča znamka K bo veljavna od 30. maja do 30. junija.
MAKARONI — Znamka 23 je veljavna do 30. maja.
SLADKOR — Znamka 12 je veljavna do 31. maja. Znamka 13 je veljavna od 1. junija. do 15. avgusta. Znamke 15 in 16, vsa dva sta veljavna za prezerviranje, sta veljavni od danes do 1. oktobra.
OLJKE — Znamka 17 je veljavna do 15. junija.
MAKARONI — Znamke 6 iz knjige A so veljavne do 21. julija.

KAJ SO BILI CILJI INTERNACIONALE

Komintern je bila organizirana v Moskvi v marcu 1919 ter je bila znana kot 3. internacionala, da se je razlikovala od 2. internacionala, ki je bila bolj zmerna in ki je bila organizirana leta 1889. Druga internacionala je bila tekom prve svetovne vojne kolikor toliko zrahljana, ker so delavci podpirali svoje vlade. Prva internacionala je bila organizirana leta 1862 po Karl Marksu v Nemčiji. Razpuščena je bila leta 1874. Komintern je v glavnem učila, da kapitalistični razredi ne bodo nikdar izročili moči brez boja, zato se mora vsaki kapitalistični državi organizirati kompaktno stranko (komuniste), ki bi bila pripravljena vreti vlado v tistem trenutku, ko bi imeli za seboj dovolj pristašev in ljudskih mas, da bi bil uspeh zagotovljen. Italija bi zdaj imela vzrok iti iz vojne. Zavezniki mislijo, da bo ta akcija ruskih komunistov spodnesla tla nem-

V Akronu je odšlo na stavko 35,000 delavcev

Akron, O. 22. maja. — Vsled stavke, ki se vedno bolj širi, sta v Akronu prenehali danes dve tovarni za kavčuk z obratom. V drugih dveh je vojna produkcija resno ogrožena in bati se je, da v kratkem bo 45.000 delavcev počivalo. Stavka je v protest razsodbe vojnega vladnega odbora, ki je dovolil delavcem v kavčukasti industriji 3 cente na uro priboljška, mesto 8 centov. Prizadete so tovarne Goodrich Co., Firestone Tire & Rubber Co., Goodyear Tire & Rubber in United States Rubber Co. Unijski zastopniki so odšli včeraj v Washington, da se posvetojujejo s predsednikom CIO, Philip Murrayem.

Nemčija hiti utrjevati balkanske dežele

Ankara, Turčija. — Potniki, ki so zadnje čase dospeli iz Evrope pripovedujejo, da vsa znamenja kažejo, da Nemčija letos ne bo začela s ofenzivo proti Rusiji. To pa iz razloga, da drži velike rezerve motornih in opreme na Balkanu za slučajno invazijo zaveznikov. Govori se, da je Nemčija bolj pripravana na napad na Balkan, kot pa na zapadno Evropo in radi tega tudi hiti z utrjevanjem tukaj. V Turčiji se splošno govori, da bodo začeli zavezniki z invazijo na Balkan. Da hiti Nemčija z mrzlično naglico utrjevati Balkan je vzrok, ker Hitler ni pričakoval tako hitrega poraza v Afriki. V Grčiji je danes 20 italijanskih divizij, tri nemške in morda ena hrvaška. Romunija že sili prebivalstvo iz mest. Enako se pripravljajo v Sofiji, Bolgariji. Madžarska zapira osebe, katere sumi sovražnosti do Nemčije.

Gayda bi rad vedel, kakšen mir ponujajo

London. — Virginio Gayda, urednik Giornale D'Italia, priznava, da so zavezniški bombardniki metali na Rim letake, naj sprejmejo mir. Gayda se pritožuje, da na letakih ni bilo omenjeno, kakšen mir jim zavezniki ponujajo.

Bojna ladja Oklahoma je zdaj zdravna

Pearl Harbor, 22. maja. — Po dolgih mesecih velikega truda so inženirji zopet zdravili bojno ladjo Oklahoma, ki je bile pogreznjena in prevrnjena pri napadu Japoncev na to pristanišče 7. decembra 1941. Tako so zdaj od vseh 19 ladij, ki so bile takrat pogreznjene ali poškodovane, samo tri, ki so popolnoma izgubljene. Pa še od teh so pobrali več kot 50% materiala. V trehuhu Oklahome je še vedno voda in v notranjosti se nahaja še vedno 381 trupel častnikov in mornarjev, ki so takrat našli smrt. Ladja se je namreč pogreznila v 7 minutah potem, ko je bila zadeta.

DR. ČOK APELIRA ZA PRIMORCE

New York. — Dr. Ivan M. Čok, predsednik Odbora Jugoslovancev iz Italije, je 17. maja brzojavil predsedniku Rooseveltu in Winstonu Churchillju v Washingtonu, da so primorski Jugoslovani v skrbih zaradi govorice o mirovnem pogajanju med zavezniki in Italijo, katere si je prisvojila Primorje ob koncu zadnje vojne s privolenjem Velike Britanije, Francije in Rusije. Dr. Čok apelira na Roosevelta in Churchilla, naj se ne sklepajo z Italijo noben mir ali premirje, dokler primorski Jugoslovani ne dobe prej garancij za osvoboditev izpod italijanskega jarma. Dolžnost Anglije je, da zdaj popravi krivico primorskim Slovincem in Hrvatom, katero jim je storila 26. aprila 1915, ko je podpisala londonski pakt z Italijo.

BOJNA FRONTA

SREDOZEMLJE — Zavezniki bombardirajo brez prestanka napadajo Italijo, Sicilijo in Sardinijo. Včeraj so razbili osiše zopet 17 letal.

ALBUTI — Petnajst japonskih bombnikov je skušalo napadati dve ameriški bojni ladji ob Aleutih v bližini otoka Attu. Japoncem se napad ni posrečil.

LONDON — Nemški bombniki so napadli mesta na južni in južnovzhodni angleški obali. Poročajo, da je bilo več žrtev in tudi veliko škode na poslopjih. Angleški bombniki so pa napadli topilnice v Zuhruge.

KITAJSKA — Zbiranje japonskih čet na Kitajskem kaže, da nameravajo Japonci začeti z veliko ofenzivo zapadno ob reki Yangtze. Kitajsko vrhovno poveljstvo zatrjuje, da je kitajska armada dobro pripravljena na sprejem japonskih čet.

RUSIJA — Ruske topniške baterije so dobile povelje, naj bodo pripravljene na nemško ofenzivo tankov. Nemčija se zanaša samo še na tanke, s katerimi misli predreti rusko linijo.

Boji v bližini Sušaka

Stockholm. (UP) — Iz Budimpešte poročajo brzojavno, da so jugoslovanski gerilci zasedli dne 12. maja hrvaško mesto Sušak v reškem zalivu in odbili vse poskuse hrvaških (Pavelčevih) čet, da ga zavzamejo zopet nazaj.

Brzojavka trdi tudi, da so se odigrali hudi boji za posest vasi Kopovo, kjer pa so se morali po 24-urni bitki umakniti.

V neki hrvaški občini je vzela okupacijska oblast za talce tristo žena in nekaj mož, ker so se njih sorodniki pridružili gerilcem.

Mrs. William H. Taft je umrla

Washington. — Tukaj je umrla v soboto Mrs. William Howard Taft, soproga bivšega predsednika Zed. držav in načelnika najvišjega sodišča. Ta teden je bila stara 82 let. Zapušča dva sinova in eno hčer. Senator Robert A. Taft je eden izmed sinov.

NOVI GROBOVI

Mamie Sams
V soboto zvečer okrog sedmih je nagloma zbolela in kmalu potem umrla mlada Mamie Sams, rojena Gorše iz znane Goršetove družine, ki vodijo gostilno na 982 E. 207. St. v Euclidu. Tukaj zapuša žalujčega soproga Louisa in hčer Marilyn, stara 4 leta, mater Frances, štiri brate: Louis, William, korporal Frank v Fort Benning, Ga., Pfc. Edward v Chandler, Ariz., štiri sestre: Pauline omožena Ulle, Anna, omož. Cesnik, Julia omož. Strnad, Emma omož. Perko in več sorodnikov.

Rojena je bila v Euclidu in je spadala k društvu Napredek št. 132 ABZ in podružnici št. 14 SZZ. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8:15 iz Želetovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152. St. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. Naj počiva v miru, preostalih sojalje.

Frank Martinak

Včeraj popoldne je nagloma umrl splošno poznani Frank Martinak, star 63 let, stanujoč na 712 E. 160. St. Tukaj zapuša hčer Frances in Jennie, omož. Lichti ter nekaj sorodnikov. Soproga mu je umrla pred dvema letoma. Rojen je bil v Cerkljah pri Kranju, kjer zapuša nekaj sorodnikov. Tukaj je bil 39 let ter je bil ustanovitelj in več let tajnik društva Mir št. 142 SNP. Bil je tudi član društva Kras št. 8 SDZ, delničar Slovenskega doma na Holmes Ave. in Zadrage. Bil je jako aktiven na društvenem polju. Pogreb bo v četrtek popoldne ob 1:30 iz Želetovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152. St. na Highland Park pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v torek popoldne.

Daniel Olovič

Po stopnicah je padel in se smrtno poškodoval Daniel Olovič, stanujoč na 1933 Columbus Rd. Bil je rodom iz Dalmacije in star 56 let. Za pogreb bo skrbel sorodnik Marko Čeprnja. Pogreb bo v torek popoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62. St. v cerkev sv. Save in na rusko pokopališče. Pokojni je bil član unije št. 233.

Michael Reibich

Po daljšem bolehanju je umrl včeraj popoldne Michael Reibich, vdovec, star 61 let in stanujoč na 3224 St. Clair Ave. Zapuša sina Johna in tri hčere: Ana Penza, Mary Haag in Helen. Bil je član društva sv. Nikolaja št. 21 HBZ in št. 10 HKZ. Doma je bil iz okraja Žumberak. Bil je član župnije sv. Nikolaja, kamor se bo vršil pogreb v sredo ob devetih iz Grdinovega pogrebnega zavoda.

Pogreb Stefana Rundeka

V sredo ob 9:30 se vrši pogreb Stefana Rundeka iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na 40. cesto. Na njegov pogreb bo dospel tudi sin Pvt. Steven iz države Washington.

K molitvi

K molitvi za pokojno Mary Cesnovar naj se zbere k molitvi na 1139 Norwood Rd. članice sledečih društev: danes popoldne ob dveh dr. sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, nocoj ob osmih pa Srca Marije, sv. Cecilije št. 37 SDZ in podružnice št. 25 SZZ. V torek ob devetih naj se pa udeleže pogrebne maše.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPERJAMES DEBEVEC, Editor
1117 St. Clair Ave. E. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROČNINA:**

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 122

Mon., May 24, 1943

Klubi Rdečega križa za vojake

Eden od prvih problemov, ki se je postavil, ko so se ameriške čete začele prevažati preko morja, je bil, kako naj se jim omogoči, da pridejo na dopust. Ameriški Rdeči križ je našel rešitev z ustanovitvijo klubov za vojake v posebnih krajih, ki so jih oblasti odredile za dopust. Najprej na Islandu, potem na Angleskem, in sedaj tudi v Severni Afriki, na Bližnjem vzhodu, v Indiji, na Kitajskem, v Avstraliji in na raznih otokih Pacifika omogočujejo taki klubi odpočitek in okrepilo našim vojakom in mornarjem ter vojakom in mornarjem Združenih narodov.

Čeprav so ugodnosti, ki jih nudijo ti klubi, v raznih krajih različne, vendar so postali izredno popularni. Obratovani na podlagi privatnih klubov, z nekaterimi spremembami, ti klubi predstavljajo košček domače zemlje presajene na tja tla. Jelo je ameriško. Udobne postelje, čiste ruhe in blazine ter topla in mrzla kopel so na razpolago. V dvorinah je mnogo udobnih sedežev. Igralna soba, soba za pisanje in čitalnica so vedno polne.

Aranžirajo se ture za razgled mesta. Skupni obiski gledališč se organizirajo. Ravno tako zabave. Ples je približno enkrat na teden, obiskovalci so skrbno izbrani.

Ko so se izkrcale ameriške čete v Severni Afriki zadnjega novembra, so se predstavniki Rdečega križa izkrcali z njimi. V Oranu je Rdeči križ takoj dobil na razpolago velik magazin za avtomobile in v njem uredil zbirališče za ameriške čete. Takoj je postal splošno zbirališče za vse vojake. Kmalu za tem je našel klavir v odličnem stanju kakor tudi lep radio. Drugi dan je neki bližnji restorant posodil 70 stolic, a mizarji so naglo napravili 15 miz.

Skrb za zdrave je bila le po polovici dolžnost Rdečega križa. V bolnišnicah so posebno izvežbani delavci poleg elegantno oblečenih bolničark Rdečega križa v uniformi sledili četam in negovali bolnike. Vkljub omenjenim možnostim se je našlo potrebno število osebja in se je poskrbelo za okrepilo in zabavo. Pacijentom se pomaga pri pisanju pism in na vse mogoče druge načine.

Da bi se zadostilo njihovim fizičnim potrebam je Rdeči križ po kratki poti dobavil 10 zabojev cigaret, žigice, britvice, kremo za brijte, krtačice za zobe in pasto, prilično količino bonbonov, pisemskih papirja, od 1,200 do 1,500 knjig, in zbirko ameriških magazinov.

Poslednji klub te vrste je bil odprt v Kumingu na Kitajskem. Otvoritev je prijavil Rdeči križ pred nekoliko tedni. Vkljub težavam prevoza in vkljub temu, da se je prodajal bencin po osem zlatih dolarjev galon, se je otvoritev izvršila po programu.

Vojaki so mu dali ime Klub zmage (Victory Club). Ima veliko glavno dvorano, dve sobi za igro, knjižnico in čakalnico. Zunaj kluba se igra igra s podkovo, badminton, kroglet, volley ball in basketball. Orodje se mora dobaviti večini iz Indije in radi visoke cene bencina, se mora vporabliti manualne delavce za pripravljanje terena.

Kot podružnice klubov in v svrhu zabave vojakom, ki služijo na osamljenih mestih v Angliji in v Severni Afriki, Rdeči križ postavi nekoliko milj od najbližje vasi poseben avtomobil. Popolnoma samostojno ti avtomobili obiskujejo vsak dan po nekoliko mest. Amerikanska kava in kolači so na razpolago. Tudi cigarete se servirajo. Ravno tako nosijo ti avtomobili razne druge potrebščine za zabavo s seboj, na primer zalogo gramofonskih plošč vsake vrste, katere se prenašajo tudi po glasovorniku.

Klubi dobivajo vse potrebne stvari iz posebnih centrov in iz takozvanih hiš za odpočitek. Te se nahajajo v podeželju in nudijo udobno stanovanje, prostor za odmor, dobro hrano in mir. Vseh klubov, zabavišč in hiš za odpočitek, katere je postavil Rdeči križ, je približno 150.

Varčujte staro obleko

Ne mečite proč ponošene obleke! Tudi take ne, kateri so otroci odrasli. Spravite vse, kar je še za obleči. Od zadnje svetovne vojne nam je znano, kako pomanjkanje obleke je bilo v stari domovini in kako so od tam prosili za vsako "cunjo." Po tej vojni bo pa potreba še večja. Doma bo prišlo vse prav.

Kdor ima kaj takega, da misli, da sam ne bo rabil več, naj opere ali da oprati, obda s praškom ali kroglicami proti molom in naj spravi. Kadar bo po vojni promet s stari kramjem zopet odprt, bomo take stvari lahko odposlali domov z majhnimi stroški.

Morda bo stara obleka doma še bolj prav prišla po vojni kot pa denar, ker morda blaga za novo obleko ne bo dobiti, ali pa bo drago.

TO IN ONO

Nekateri sodijo, da japonski admiral Yamamoto ni umrl v boju, ampak da je storil samomor hara-kiri iz obupa, ker je spoznal, da Japonska izgublja vojno. Yamamoto se je bal, da še eno leto pred napadom na Pearl Harbor, da bo v službi vojne z Ameriko odiktiral mirovne pogoje v Beli hiši v Washingtonu. Ko je pa zdaj spoznal, da je Bela hiša predaleč, je vzel nož in potegnil svoja čreva na sonce.

BESEDA IZ NARODA**Vesel dan v Lorainu, O.**

Na nove maše dan je bila slovenska naselbina v Lorainu vsa na nogah. Bilo je res podobno in resnično, kakor na deželi v stari domovini. Naselbina kot taka je že sama kakor kje na Dolejnskem ali kjerkoli tam v domovini. Lega slovenske naselbine v Lorainu je vsa ob parku in v drevju in vrtovih, da lepše ni nikjer. Ne čudim se, da se je pred nekaj leti zaželelo preč. g. Omanu, da bi se prikopali do take tihe in pa mirosljubne ter ravno prav primerne fare Sv. Cirila in Metoda v Lorainu.

V tej prijazni, vse z drevjem obraščeni naselbini, so ob gladkih cestah prijazni družinski domovi, v katerih bivaajo v precejšnjem številu slovenske korenine. Prav primerno bi jih morali imenovati za "pionirje." Iz teh družin je izšel, če sem prav razumel govornike na banketu, že šesti novomašnik slovenskih staršev v tej fari, ki ni ena večjih, bolj srednjemajhli fara je Lorainska, to pa radi tega, ker je v Lorainu cerkev za vsak narod posebej. Prav blizu slovenske cerkve je cerkev Sv. Vida za brate Hrvate, kjer župnikuje dobro znani med Slovenci Rev. Father Matun. Tako imajo Slovenci cerkev samo za sebe in teh ni ravno veliko. Radi tega je še toliko bolj častno za naselbino, če se more ponasati z več novomašniki. Ne smemo pa pozabiti, pa je dala ena družina, namreč Virantova kar dva novomašnika.

Zadnje nedeljo smo blagorivali Sokličovo družino in hišico očetovo, ki se nahaja, kakor kje v staremu kraju, kakor se glasi v pesmi "Kjer hiša pri cesti stoji." Veliko gostov od blizu in daleč se je zbralo v Sokličevi hiši potem, ko je novomašnik, že odpel "Gloria" prve nove maše pred oltarjem apostolov Sv. Cirila in Metoda v prijazni, pa ta dan lepo okrašeni cerkvi, ki je bila premala za vse, ki bi radi prisostovali veseli in pomembni liturgiji prve božje službe.

Ker sem vporabil to priliko, da sem posnel slike te božje službe znotraj, sem bil v obližju oltarja in sem imel lepo priliko videti, kako ljubeznivo je obhajal novomašnik to prvo sv. službo, v katero je bil zatopljen z vso dušo in srcem in je opravil tako sočutno, da je bil užitek tudi za vse udeležence v njih srehi.

Lepo je pel, njegov glas je bil lep, razločen, kakor da bi to opravilo opravljal že več let. Novomašnik je postavne zunanjosti ter vlijuden in prijazen z vsakomur. Njegov govor priznava ključku banketa je bil kakor slastna hrana na vse drugo kar so predgovorniki prej povedali.

Kakor vselej ob takih opravilih je bilo navzočih veliko duhovnikov. Slavnostni slovenski govornik v cerkvi je bil Rev. Aleksander Urankar OFM iz Lemonta, komisar slovenskih frančiskanov. Ta gospod ima za to poseben poklic. Kadar On govori, ljudje mirno sedijo in noben ne reče: "Predolgo je govoril." Rekli so: "Vedno bi ga poslušal."

Dan je bil pa deževen. Vreme letos je tako, kakoršno je naše življenje, zdaj je dež, zdaj posije solnce in se zopet vsuje dež; to se vrsti kakor se vrstijo naše misli in skrbni druga za drugo, kakor se podijo oblaki pod nebom. V kljub temu pa ni motilo ljudi, da ne bi prisostvovali tej redki in pomembni slavnosti.

Po cerkvenem opravilu se je vršilo obedovanje v Slovenskem narodnem domu, kjer je

bila velika dvorana vsa zasedena ob omizju. To je lep odziv naselbine, kaj takega bi skoro ne smeli pričakovati, vendar resnično so se ljudje častno odzvali.

Vse to je treba pripisovati staršem in celi družini Sokličevi, katera že toliko let živi v naselbini in si je v tem času pridobila mnogo prijateljev. Ko sem mnoge srečal tam, je slednji vedel povedati o prijazni gostoljubnosti Sokličeve mame, ki je ob vsaki priliki slednjega obiskovalca gostoljubno sprejela in mu postregla.

Razume se, da je Sokličeva družina delavska, da je treba vse le z rokami in težkim delom zaslužiti. Pri vsem tem pa imeti še na skrbi tako veliko odgovornost za sina, ki se je odločil, da postane duhovnik. Ko sem mimo grede vprašal mater, kako dolgo je sin potoval v šole, mi je odgovorila: "Ravno 20 let." Dvajset let! Pomislite ljudje božji! Ko gre sin v šolo mora že biti star najmanj 6 let, koliko že stane starše do šestega leta, in, takrat se stroški šole začno, višji kot so razredi in višje šole, višje gredo stroški, človek se mora nehoti vprašati: Ali ni vse to doseženo edino le s požrtvovalnostjo in s pritrjevanjem? Pa kljub temu v takih družinah gre kar lepo naprej, rekel bi z božjo pomočjo.

Ze zopet me je zmotilo, da sem zašel s tira. Pišem o programu pri obedu. Veliko omizja je bilo. Rev. Milan Slaje, domači župnik so otvorili program. Msgr. Vitus Hribar so odpravili kratko molitvico, mi smo rekli samo "Amen." Takoj smo mahnili po juhi in potem smo prejeli fine porcije kokaške pečenke. Godec na odru je kar naprej nekaj brenkal, med omizjem je postajalo vedno živahnejše. Kelnarice so prinašale tudi "dolenjčka," ta je vse pokrepčal, saj je že stara navada, da se ob takih praznovanjih pije vino. Prav za vse je bilo lepo preskrbljeno, mi smo le občudovali, da so mogli v teh časih vse to tako urediti, ker manjka delavcev, pa tudi drugih stvari.

Po obedu so Rev. Slaje postavili za reditelja Rev. Father Bombača, kot nalašč, da je postalo še živahnejše. Saj so bili ravno Father Bombač eden izmed Lorainčanov, ki so vstetili v častne člane lorainske naselbine. Program je bil pa urejen tako, da so bili nastopi tudi na odru, saj so vsa naša praznovanja večino spremljana s pesmijo, ki nas oživlja in razvedruje. Ker nisem beležil številnih točk programa, tudi ne bom navajal nadaljnjih imen razven, da je bila nekako prva poklicana Mrs. Joseph Svete k besedi, ki je obenem sestra Rev. Ludvika in Rev. Viktor Viranta, zadnji že v pokoju pri Bogu.

V zelo lepih besedah je čestitala Mrs. Svete novemu mašniku in družini. Za tem se je pa lepo nadaljeval program med govori in pevske točkami, pri tem smo slišali tudi več kratkočasnih, za to so že skrbeli Rev. Bombač. Govorili so tudi Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribar, Rev. Aleksander Urankar, g. kanonik Oman in več drugih tudi v angleščini.

Pri tem je imela besedo pa tudi naselbina potom družvenih zastopnikov. Tudi ženske so se dobro odrezale. Vse je pokazalo, da so bili v naselbini za družino Sokličovo v prav dobrih odnošajih in prijateljstvu, to je pa največja vrednota. Kdor prijatelje ima, ta veliko velja. Če je bilo tako v letih, ki so bila temna in težka, bo v bodoče še vse mnogo lepše in veselejše.

Tako je potekal čas hitro, da se je program komaj razrešil do 5 ure, ko je bilo naznanjeno, da se bo v cerkvi vršila zaključna pobožnost, kjer bo novomašnik delil vernikom mašniški blagoslov.

Ko smo si stiskali desnice smo novo mašniku izrekli podobne besede: "Ponosni smo na Vas in Vaše starše in ostale sorodnike."

Moje poročilo ni uradno, le mimo grede sem napisal iz spominov tega dneva. Kar mene zanima je to, če bo posneta slika kaj dobro izpadla. Ko smo se zjutraj peljali tje v družbi Oražmovih z njihovim avtom, katerega je držala za kolo Miss Josephine je lilo in padalo, kakor da bi bila narejena pogodba za deževanje. Tako je bilo kar do 10 ure. Prav ob tem času se je zvedrilo in takoj je bilo organizirano, da spremijo novomašnika iz župnišča v cerkev. Kakor nalašč je dež odnehal in začel potem zopet, ko so ga spremili v cerkev. Za to se je posrečilo posneti sliko tudi znanj v procesiji, za tem pa vse prizore sv. opravila znotraj. Tisti torej, ki niste mogli biti navzoči, boste imeli priliko videti sliko pozneje in sicer 30. maja.

Vsi pa ohranimo na ta dan dolgotrajen spomin novomašniku in pa njegovi rodovini, staršem in sorodnikom. Dal Bog, še več tako požrtvovalnih dušev! Od novomašnika pa pričakujemo da bo to, kar je pokazal na Njegov srečni prvi dan pred oltarjem Gospodovim. Naj mu Bog ohrani moč in zdravje. Lorainska naselbina lahko si pozna!

P. S.: Iz Clevelanda sem tam opazil še tudi Zormanovo mamo, Mrs. Anna Knaus, Mrs. Škuly, Mr. Kovač in še druge. Bili so tam iz Barbertona in celo iz Akrona. Naj pa še kdo drugi kaj sporoči, ki je imel bolj čvrste oči. A. G. iz hvaležnosti.

Iz urada tajnika št. 35 JPO-SS

Člane omenjene podružnice prosim, da se gotovo udeležijo seje, katera se vrši v torek 25. maja, kot običajno v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Želeti bi bilo, da bi se udeležili vsi zastopniki in zastopnice vseh društev in posebno pa je želeli, da bi bil tudi odbor ves navzoč. Vsaka seja je važna in tako tudi ta, torej prosim bodite navzoči vsi.

V zadnjem poročilu o prispevki za mesec april se je vrnila neljuba pomota in sicer: A. Jankovič nabiralec — družina Anton Zorko in ne Anton Zanko, kot je bilo označeno. Družina Zorko je že poprej prispevala v ta blag namen in upamo, da nam bo to neljubo pomoto oprostila.

J. F. Durn, tajnik št. 35 JPO-SS.

Za organiziranje SANSa

Cleveland, Ohio. — Meseca aprila in maja so bila obveščena vsa tukajšnja društva severne kot južne strani, tako tudi sosednji Euclid, O., da izvolijo društvene zastopnike, kateri naj bi tvorili tukajšnjo podružnico "Slovenskega ameriškega narodnega sveta" (SANS).

Na okrožnični ni bil označen dan, kdaj se bo ta ustanovna seja vršila, zato pa naj bo vsem v obvestilo, da je ta seja sklicana za dan 28. maja t. l., ob 8. uri zvečer, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Prošena so vsa društva oziroma njih tajniki(ce), da odpošljejo imena in naslove izvoljenih zastopnikov(nic) spodaj podpisaneemu ob pravem času, da bo možno še vsakega takega zastopnika pismenem potom obvestiti.

Nekatera društva so to že izvršila, niso pa še vsa, katera so bila obveščena o tem koraku.

Obveščenih je bilo preko 50 društev. Zato ste torej prošeni, da to nemudoma izvršite.

Sklicatelji za tukajšnjo podružnico SANS-a smo bili mneneja, da radi zaposlenosti bi vsa tukajšnja društva tvorila eno močno postojanko, in da ne bi vsako društvo zavzemalo korake, ker posamezno ne bi moglo izvrševati dela, katerega je SANS potreben. Zato smo smatrali, da obvestimo vsa društva na sodelovanje, in naj bi vsi kot naselbina doprinesli tudi svoj delež v tem oziru. Usoda našega naroda je kočljiva, zato je potrebno od nas ameriških Slovencev, da se poprimemo resnega dela in pod okriljem SANS-a zahtevamo svoje pravice.

Prosim torej vse društvene tajnike, sporočite imena in naslove izvoljenih zastopnikov, in sodelujte vsi po svoji močosti v prid SANS-a, katera organizacija je organizirana med ameriški Slovenci, ne oziraje se na vaše morebitno prepričanje.

Raznarodovalci našega naroda ne gledajo na prepričanje posameznega pri našem majhnem narodu, ampak ga hočejo popolnoma izbrisati v bližnji bodočnosti iz svetovne oble. Zato je potrebna akcija v tem oziru slehernega slovenskega čutečega rojaka in rojakinje v tem resnem trenutku.

Se nikoli v zgodovini našega naroda, ni bila bolj potrebna sloga med nami, kot je sedaj, zato je pričakovati vašega odziva.

Vsem izvoljenim društvenim zastopnikom pa, ne pozabite na prvo sejo dne 28. maja ob 8. uri zvečer v eni izmed dvoran Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Rd.

Pri tem so vabljeni tudi drugi, vsi, kateri se zanimajo za vprašanje rešitve slovenskega naroda preko oceana.

Izvrševalni odbor sam ne more izvršiti vsega dela, in ga tudi ne zmore, ako mu ne bo stal narod ob strani. Narod mora biti v tem kočljivem trenutku združen če hoče nekaj doseči.

Torej pridite vsi, kateri ste zainteresirani pri tem vprašanju ta večer na prvo ustanovno sejo.

Za sklicateljski odbor, J. F. Durn, začasni tajnik.

Podružnica št. 32 SANS

Društvo Kras št. 8 SDZ je po svojih rednih mesečnih prispevkih bilo uvrščeno med podružnice SANSa s številko 32. Zato pa je bilo sklenjeno, da naše društvo apelira na vsa ostala društva, ki zborujejo v Slovenskem domu na Holmes Ave., da se združimo in v ta namen bo sklicana v doglednem času skupna seja.

Kajti potrebno je, da se izvoli odbor, ki bo posloval in odgovarjal v vseh zadevah z glavnim odborom SANSa.

Podružnice se ustanavljajo vsepovsod in naše društvo je tudi že uvrščeno med podružnice. Torej sedaj ni nič drugega potreba, kot da se vsa društva strnjeno skupaj in si izvolijo dober in aktiven odbor za nadaljno poslovanje in delovanje za SANS.

Jennie Kozely, tajnica društva Kras, št. 8 SDZ.

Obči značaj bojev v Jugoslaviji

Važni in dobro obveščeni bostonski list "Christian Science Monitor" prinaša dne 8. maja poročilo svojega londonskega dopisnika, g. E. Berg Holt-a, o borbah na Balkanu, v katerem čitamo poleg drugega:

Vesti o prihodu Amerikancev v Bizerto bodo navdahnile z novimi silami bojovnike v Grčiji in pu!"

Jugoslaviji, kjer najnovejši godki dokazujejo veliko silo ga odpora in istočasno tudi skupnost patriotskih skrupulnih polom in neuspeh njihovih metod vladanja v Jugoslaviji, naperejene proti hrvaški partizanom, še dokaj uspešno mnogo jasnih dokazov za to, si je okupatorska oblast tudi na jasnem, da ji je velika čina hrvaškega naroda gljivo sovražna.

Dočim bi bilo še pred kratkim v tem slučaju prišlo takoj organizirane strahovlade, očiščene zdaj vedno bolj in bolj pridobi z drugimi sredstvi klonjenost domačega prebivalstva.

Toda ogromna večina ljudi je popolnoma vdana dr. Mačeku, katerega stališče "odvisni" Hrvaški pod okriljem skoraj kontrole je in ostane kor v začetku, ko je očiščeno meseca čakalo na sodelovanje Hrvaške Kmečke Stranke, dalo vs oblast Ante Pavelića, ko se je ponesrečil.

Dočim je dr. Maček nadalje zvest idealu Jugoslavije, je videti, da so tudi partizani spremenili svoje stališče od četniškemu vodji, generalu ži Mihajloviću. Dali je spremembo pripisati izravnanju nasprotstev v načelih priprave da so bili partizani pripravi zapustiti nekatere okrajne delnice, kjer so se prej držali, in ti dalje na jug v črno goro, pa, da zdaj zgodaj zapustijo ralu Mihajloviću — to mi je (Nadaljevanje z 2. strani)

Ribničar je s svojim konjem-liscem prodajal tri lonce. Ko je svojo robo spečal, se obrne proti blaženim Ribničar. Je hotel kupiti vrečo soli, kak funt kave, če bi se skrivši odnesti jo skozi ne' in 'blajtarje'. Paka primahata v Trst. Lisc ves potrt dolgega preloži križem sveta. Suh je bil, ne bil nihče posta preloži bi ga bil prav na veliki ugriznil. Po vsem Ribničar, pa ne najde plank, da bi bil k njim lisc. Končno vendar kot, kamor je zavlekel voz. Kupivši sol in dva kave za "ta staro" mesta. Na pregraji pa vijo "blajtarji" in nabirajo kolpino od soli, kavo je lončar pa v hlače potisne. Ko plačilo odsteje, napreji in se veselo smeje pri sebi, da je mitnitarje nil za kavo. — Kar se trije za njim; eden prina drugi lončarja, tretji pa nad njim: "Ti slepar končaji si misliš kavo odnesti — tu na stegnu? — s papirju ne krpažo hlače — hajti mi!" Ubogil lončar se je jal, kar se je dalo, pa bilo zastoj, moral je debelo kazeti. Nazadnje se konja zapro.

Ribničar gre nazaj v prosi: "Gospodje, krati pravim, da dajte nezaj, sej sem kofe glasen odgovor pa dobi glasen nad njim: "Ti slepar končaji si misliš kavo odnesti — tu na stegnu? — s papirju ne krpažo hlače — hajti mi!" Ubogil lončar se je jal, kar se je dalo, pa bilo zastoj, moral je debelo kazeti. Nazadnje se konja zapro.

Ribničar gre nazaj v prosi: "Gospodje, krati pravim, da dajte nezaj, sej sem kofe glasen odgovor pa dobi glasen nad njim: "Ti slepar končaji si misliš kavo odnesti — tu na stegnu? — s papirju ne krpažo hlače — hajti mi!" Ubogil lončar se je jal, kar se je dalo, pa bilo zastoj, moral je debelo kazeti. Nazadnje se konja zapro.

V Carigrad!

(Spisal Ljudevit Stiasny.)

Priljubljeni Krf smo prišli ko dolgo drug drugemu na nepačno stran, da sta parobroda trčila skupaj. Ker je bila zemlja blizu, morje pa mirno, rešili so vse ljudi.

Pridružil se je nama tudi neki Albanec, katerega sem opazoval že po dnevi. Že po njegovih obleki, ki je bila bogato pretkana z zlatino, sem spoznal, da mora biti kak albanski vojskovodja. Govoril je prav dobro srbsko, ker se je rad družil s Črnogorci, dasiravno je bil mohamedanec. Kmalu nam je ponosno začel pripovedovati, da ima njegova rodbina tri svetinje in da je na Albanskem le malo rodbin, ki jih imajo štiri. Pravil nam je marsikaj o zadnji turško-grški vojni, katere se je vdeležil kot poveljnik večje čete prostovoljcev. V znak priznanja za njegovo hrabrost in izdatno pomoč, priznal mu je sultan po vojni na mesec 4 jsilike (zlate medvedije, to je 96 kron našega denarja). Menda pa je ostalo to na papirju in sedaj potuje v Carigrad, ker meni, da bo tam lažje prišel do svojega denarja.

Pogovarjali smo se marsikaj, a največ o zadnji turško-grški vojni. Naš mornar nam zgovorno razlaga, kako potrebno je, da se odpravi vojna, ker prinaša narodom le gorje. Albanec ga nekoliko časa poslušal, potem mu pa nasprotuje, češ: "Vojna je potrebna, saj ona čisti narode. Naša rodbina je bila zelo imovita. Ker se je pa preveč pomnožila, je propala. Napočila je vojna in mnogo izmed naših jih je padlo. Ostali pa so bili žopet premožni. Po zadnjem boju sem ostal samo jaz." Bolj odkritosrečno bi bilo, ko bi rekel: "Mi se preživimo največ od plena, katerega donosimo iz vojne." Res žalostno je, da se dobiyo še vedno v naši Evropi taki kraji, taka ljudstva! Ni se nam torej čuditi, ako čitamo semintja o roparskih pohodih ropazelnih Albancev.

Albanec nam je tudi zatrjeval, da so bili Turki v ti vojski prav dobro oboroženi. Celo prostovoljci so imeli puške-repetirke. Po njegovem pripovedovanju je posebno veliko Turčinov padlo v bitki pri Farsali. Grki so bili zasedli ugodno lego, osobito grško topništvo je bilo na dobrem prostoru. To so znali turški častniki — med katerimi je bilo nekaj nemških — zato niso hoteli napasti Grkov. Turška sodrga pa je hotela boj, češ da je od sultana došel feraman (ukaz), da morajo Grke napasti. Prisilili so trobentače, da so trobili napad in boj se je pričel. Padlo je v dvanajstni bitki zelo veliko Turčinov in trda bi jim bila pela, da bi se Grki ne bili umaknili nazaj, ker so bili drugod premagani. Med takimi pogovori se je kaj hitro približala polnoč in poskili smo svoja ležišča.

Cetrto jutro smo prijadrali v večje trgovsko pristanišče Patras. Mesto je tako veliko ko Ljubljana ter je po številu prebivalcev tretje vse krlevine. Ima slikovito lego, ker se vspenja ob pobočju gore do stare trdnjave. Ob obrežju so nasipi, trgi in široke ulice, po katerih je mnogo življenja, ker ima Patras živahno trgovino.

Dalje prihodnjije

Priljubljeni Krf smo prišli ko dolgo drug drugemu na nepačno stran, da sta parobroda trčila skupaj. Ker je bila zemlja blizu, morje pa mirno, rešili so vse ljudi.

Pridružil se je nama tudi neki Albanec, katerega sem opazoval že po dnevi. Že po njegovih obleki, ki je bila bogato pretkana z zlatino, sem spoznal, da mora biti kak albanski vojskovodja. Govoril je prav dobro srbsko, ker se je rad družil s Črnogorci, dasiravno je bil mohamedanec. Kmalu nam je ponosno začel pripovedovati, da ima njegova rodbina tri svetinje in da je na Albanskem le malo rodbin, ki jih imajo štiri. Pravil nam je marsikaj o zadnji turško-grški vojni, katere se je vdeležil kot poveljnik večje čete prostovoljcev. V znak priznanja za njegovo hrabrost in izdatno pomoč, priznal mu je sultan po vojni na mesec 4 jsilike (zlate medvedije, to je 96 kron našega denarja). Menda pa je ostalo to na papirju in sedaj potuje v Carigrad, ker meni, da bo tam lažje prišel do svojega denarja.

Pogovarjali smo se marsikaj, a največ o zadnji turško-grški vojni. Naš mornar nam zgovorno razlaga, kako potrebno je, da se odpravi vojna, ker prinaša narodom le gorje. Albanec ga nekoliko časa poslušal, potem mu pa nasprotuje, češ: "Vojna je potrebna, saj ona čisti narode. Naša rodbina je bila zelo imovita. Ker se je pa preveč pomnožila, je propala. Napočila je vojna in mnogo izmed naših jih je padlo. Ostali pa so bili žopet premožni. Po zadnjem boju sem ostal samo jaz." Bolj odkritosrečno bi bilo, ko bi rekel: "Mi se preživimo največ od plena, katerega donosimo iz vojne." Res žalostno je, da se dobiyo še vedno v naši Evropi taki kraji, taka ljudstva! Ni se nam torej čuditi, ako čitamo semintja o roparskih pohodih ropazelnih Albancev.

Albanec nam je tudi zatrjeval, da so bili Turki v ti vojski prav dobro oboroženi. Celo prostovoljci so imeli puške-repetirke. Po njegovem pripovedovanju je posebno veliko Turčinov padlo v bitki pri Farsali. Grki so bili zasedli ugodno lego, osobito grško topništvo je bilo na dobrem prostoru. To so znali turški častniki — med katerimi je bilo nekaj nemških — zato niso hoteli napasti Grkov. Turška sodrga pa je hotela boj, češ da je od sultana došel feraman (ukaz), da morajo Grke napasti. Prisilili so trobentače, da so trobili napad in boj se je pričel. Padlo je v dvanajstni bitki zelo veliko Turčinov in trda bi jim bila pela, da bi se Grki ne bili umaknili nazaj, ker so bili drugod premagani. Med takimi pogovori se je kaj hitro približala polnoč in poskili smo svoja ležišča.

Cetrto jutro smo prijadrali v večje trgovsko pristanišče Patras. Mesto je tako veliko ko Ljubljana ter je po številu prebivalcev tretje vse krlevine. Ima slikovito lego, ker se vspenja ob pobočju gore do stare trdnjave. Ob obrežju so nasipi, trgi in široke ulice, po katerih je mnogo življenja, ker ima Patras živahno trgovino.

Dalje prihodnjije

VSE KARKOLI

se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobite v vašem polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK

vhod na 62. cesti. Knausovo poslopje. (May 24, 26, 28)

1943	MAJ	1943
Sa	Mo	Do
2	3	4
5	6	7
8	9	10
11	12	13
14	15	16
17	18	19
20	21	22
23	24	25
26	27	28
29	30	31

KOLEDAR

DRUSTVENIH PRIREDITEV

MAJ

29.—Društvo Kristusa Kralja, št. 226 KSKJ priredi ples v SND na St. Clair Ave.

30.—Katoliški dan in program v cerkveni dvorani sv. Lovrenca priredi Zveza društev Najsvetejšega Imena.

JUNIJ

13.—Društvo sv. Križa, št. 214 KSKJ priredi piknik v domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

27.—Slovenski demokratiški klub v Euclidu priredi piknik na 239. St. in Babbitt Rd.

SEPTEMBER

11.—Društvo Comrades, št. 566 SNPJ. Plesna prireditev v SND.

18.—Društva Spartans, št. 585 SNPJ. Plesna veselica v avditoriju SND.

25.—Carniola Hive, 493 The Maccabees. Plesna veselica v avditoriju SND.

26.—Zajednički dan HBZ. Prireditev v avditoriju SND.

OKTOBER

2.—St. Clair Grove, št. 98 WC. Plesna veselica v Avditoriju SND.

3.—Glasbena matica, opera in ples v avditoriju SND.

9.—Slovenske Sokolice, št. 442 SNPJ. Plesna veselica v avditoriju SND.

10.—Circle No. 2 SNPJ. Varietni program in ples v avditoriju SND.

16.—23rd Ward Democratic Club. Ples v avditoriju SND.

17.—Jugoslovanski pomožni odbor JPO-SS. Prireditev v avditoriju SND.

23.—Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 48 SDZ. Plesna veselica v SND.

24.—Dramski zbor Ivan Can-

kar. Predstava v avditoriju SND.

24.—JPO/SS št. 35 v Collinwoodu priredi velik program v SDD na Waterloo Rd. Pričetek ob treh popoldne.

30.—Carniola Tent, 1288 The Maccabees. Ples v SND.

31.—Comrades, št. 566 SNPJ. Ples v avditoriju SND.

NOVEMBER

6.—Lodge Commodores, št. 742 SNPJ. Ples v avditoriju SND.

7.—Glasbena matica. Opera in ples v avditoriju SND.

11.—Društvo Slovenec, št. 1 SDZ. Plesna veselica v avditoriju SND.

14.—Podružnica št. 25 SZZ. Proslava 15-letnice v avditoriju SND.

14.—Mladinski pevski zbor Črčki priredi ob 4 popoldne koncert v SND na 80. cesti, zvečer pa ples.

14.—Društvo V boj št. 53 S. N. P. J. prireditev v SDD na Waterloo Rd.

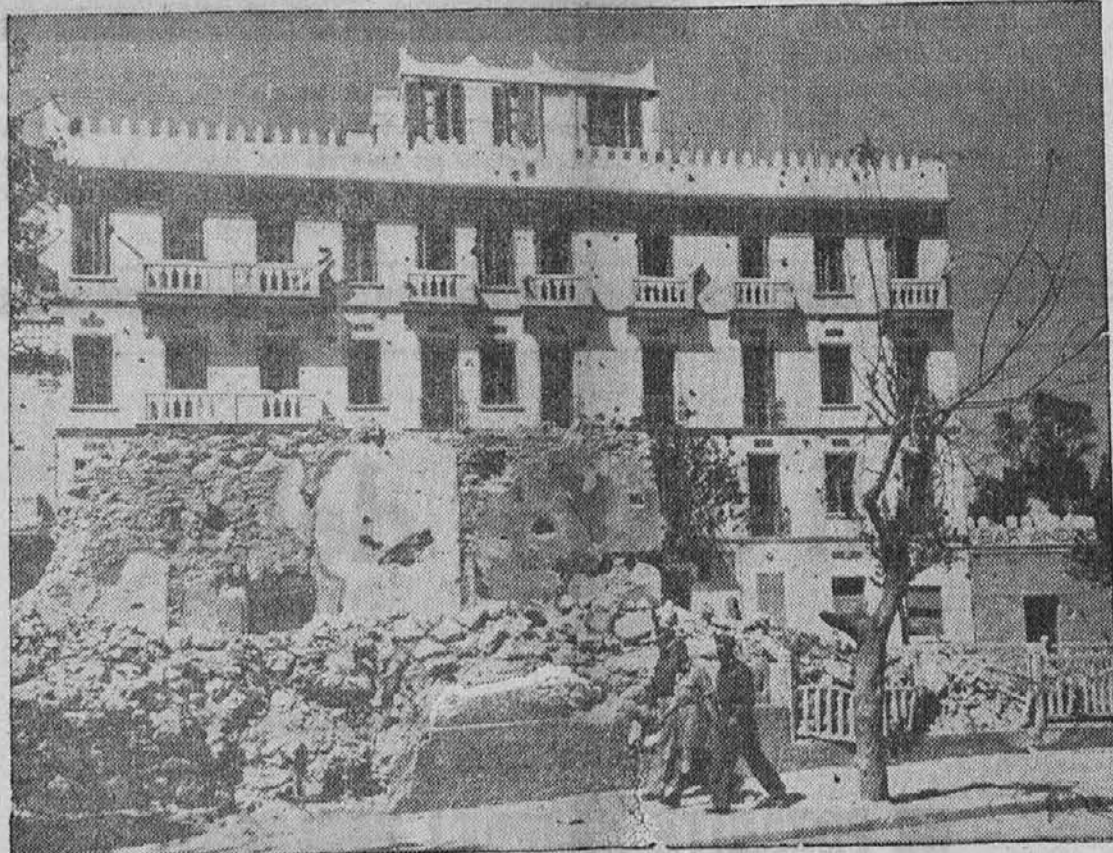
20.—Društvo Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ. Plesna veselica v SND.

21.—Dramsko društvo Abrahamski. Predstava v avditoriju SND.

27.—Društvo sv. Ane, št. 4 SDZ. Plesna veselica v avditoriju SND.

28.—Blau Donau koncert v SND.

Let's Buy Our Way to VICTORY With War Bonds!

Krasni Atlantik hotel v El Agettar, Tunizija, kjer so se včasih zbirali turisti vsega sveta. To je bil eden najrazkošnejših hotelov v mestu, ki pa je danes skoro v razvalinah.

Tarzanov ta mali brat. — Ameriški bombardirji, ki so nastanjeni nekje v Angliji imajo posebnega "muscol-a." To je opica z imenom "Flak," ki se je privadila našim fantom, da se ne more ločiti od njih. Na klic prihitijo po drevo do kraja, kamor je bila poklicana, ker ve, da jo čaka kosček sladkorja.

Slovensko-ameriški narodni svet

(Nadaljevanje)

Zastopanih je 33 društev, vsi pa S. N. Dom in Nova Doba.

Predsednik Rogelj izjavlja, da je naloga upravnega odbora S. N. Doma izvršena. Zastopniki in zastopnice so sedaj zbrani na prvi seji za ustanovitev podružnice SANS-a in prva točka je, da zbornica izvoli predsednika za nocojšnjo zborovanje, kot tudi enega ali dva podpredsednika.

Naloga nocojšnje seje naj bi bila, da se izvoli začasni odbor, ki bo vodil priprave za pravomočno sejo, ko se zastopniki društev snidejo s poverilnicami, da so bili izvoljeni na sejah svojih društev za pravomočne zastopnike v podružnico SANS-a.

Noben izmed navzočih ni obvezan sedaj do ničesar. Ta seja je le posvetovalnega značaja, kako se podružnico ustanovi in izvede. Vsak izmed navzočih naj na prihodnji seji svojega društva sporoči zaključke nocojšnje seje in izposluje, da društvo izvoli pravomočne zastopnike, ki se imajo udeležiti prihodnje seje podružnice SANS-a. Na drugi seji naše podružnice pa naj se izvoli pravomočni odbor za poslovanje.

Sledi nominacija za predsednika. Predlagani so: Krist Stokel, Janko N. Rogelj, John Pollock, Milan Medvešek, Leo Kushlan, John Sušnik, Josephine Zakrajšek in Frank Česnik.

Po daljšem prigovarjanju sprejme nominacijo samo John Pollock, vsi drugi odklonijo. Ker nima protikandidata, je soglasno izvoljen.

Br. Pollock takoj zavzame mesto predsednika in se zahvali za zaupanje in izvolitev ter odredi nominacijo za podpredsednika.

Sledi nominacija. Predlagan je Krist Stokel za podpredsednika, ki sprejme nominacijo in je soglasno izvoljen. Zavzame svoje mesto.

John Sušnik pravi, da ker je upravni odbor SND sklical no-

čajno sejo, naj bi člani tega odbora podrobneje pojasnili namen te seje in kaj se vse pričakuje od zastopnikov društev.

Janko N. Rogelj pojasni, da je bil namen direktorija S. N. Doma, da se skliče sejo društvenih uradnikov v St. Clairskem okrožju, z namenom, da se tudi tukaj ustanovi podružnica Sansa. Ker ni nihče drugi pred tem podzvel te inicijative, jo je direktorij S. N. Doma. Najprvo naj bi se razmotrivalo, če se ustanovi podružnica Sansa na nocojšnji seji ali ne. Ako se ustanovi, tedaj naj se nocoj izvoli začasni odbor, ki bo vodil priprave za drugo sejo, ki se naj bi vršila približno čez en mesec od sedaj. Medtem naj bi vsi navzoči društveni uradniki in zastopniki izposlovali pri svojih društvih, da v teku meseca dni vsa društva izvolijo na svojih sejah stalne pravomočne zastopnike. Koncem maja naj se vrši prva seja, na kateri naj se izvoli stalen odbor. Treba je tudi ostalim društvom sporočiti, ki niso zastopana na nocojšnji seji, da izvolijo v maju stalne zastopnike v podružnico Sansa v St. Clairskem okrožju, s sedežem v S. N. Domu. Treba je tudi, da se takoj javi na glavni urad SANS-a v Chicago, kakor hitro je tukaj ustanovljena podružnica, da dobimo tekočo številko podružnice. To so v glavnem vse zadeve, ki se tičejo nocojšnje seje. Vse ostalo je odvisno od društevni zastopnikov in odbornikov, ki ste se nocoj tukaj zbrali, kaj in kako boste ukrenili.

Krist Stokel svetuje, naj bi se izvolilo samo še začasnega tajnika, ker je potreben, da stopi v zvezo z društvom in uredi druge priprave za prvo uradno sejo podružnice Sansa.

Predsednik Pollock pojasni, da bo ta seja izvolila celotni začasni upravni odbor podružnice, kateri se bo lahko na prihodnji seji spremenil in izpopolnil, kakor bo volja društevni zastopnikov.

Milan Medvešek poroča, da je priporočal direktorski seji SND, da se naj podvzame korake za ustanovitev podružnice SANS-a v St. Clairskem okrožju na inicijativo S. N. Doma in da se skliče sejo društvenih odbornikov, kar se je izvršilo. Najprvo je treba, da sprejmemo predlog, da ustanovimo nocoj podružnico SANS-a za St. Clairsko okrožje. Takoj nato se lahko izvoli že na nocojšnji seji stalen odbor. Navzoči so domala vsi društveni odborniki, ki zastopajo svoja društva v vseh slučajih. Imamo prilično dobro udeležbo inteligentnih moških, žena in deklet, ki so sposobni voditi take zadeve. Treba bo izvoliti velik odbor, čim številnejši tembolje. Treba bo pa tudi zainteresirati urednike naših lokalnih časopisov v naše gibanje. Zbrati bo treba finančno za propagando naših namenov. Naša podružnica lahko mnogo dobrega stori. Predlaga, da se nocoj ustanovi podružnica Slovensko Ameriškega Narodnega Sveta za St. Clairsko okrožje. Predlog je podpiran.

Jos. Okoren zagovarja izvolitev začasnega odbora za mesec dni časa, oziroma dokler se ne vrši prava ustanovna seja, katero bodo tvorili na društevni sejah izvoljeni zastopniki za ta namen. Ker pa niso na nocojšnji seji zastopana vsa društva, ki zborujejo v tej okolici, naj jih začasni odbor takoj opozori, da izvolijo svoje zastopnike za prihodnjo sejo podružnice SANS-a.

John Krebel se tudi ne strinja, da bi se na nocojšnji seji izvolil stalen odbor. Navzoči društveni uradniki in zastopniki še nimajo vsi pooblastil od svojih društev glede te zadeve in je pravilno, da jih dobijo in potem se naj na prihodnji seji izvoli stalen odbor.

Sledi glasovanje pri katerem je Medveškov predlog soglasno sprejet, da se podružnica S. A. N. S-a ustanovi.

Predsednik Pollock meni, da je sedaj na mestu, da se izvoli začasni odbor podružnice Sansa za St. Clairsko okrožje.

Frank Oglar priporoča navzočim, da naj imamo vsi močno vero v naše na novo započeto delo podružnice Sansa. Vsi društveni zastopniki kot posamezniki, smo pooblašeni od naših zatiranih Slovencev v starem kraju, da delamo kolikor kdo največ more za to stvar. Treba se bo potruditi, da zberemo skupaj kaj denarja; treba bo pisati v časopise in agitirati, da pridobimo za našo stvar in v sodelovanje vse naše ljudi, brez razlike.

Frank Virant priporoča, da upoštevamo Okornov nasvet, da se na nocojšnji seji izvoli samo začasni odbor in na prihodnji pa redni ali stalni odbor. Prihodnja seja društvenih zastopnikov naj bi se vršila čez mesec dni ali koncem maja.

Louis Kocjan tudi poudarja, da smo zbrani tukaj kot društveni odborniki, da izvedemo kaj se vse pričakuje od nas in društev. Kar bo potreba, bomo poročali na naših društevni sejah in tedaj šele bodo društva izvolila posebne zastopnike za podružnico Sansa, ki se bodo udeležili prihodnje seje, kadar bo sklicana. Pravilno bi bilo, da se nocoj izvoli samo začasni odbor.

(Dalje prihodnjije.)

OBČI ZNAČAJ BOJEV V JUGOSLAVIJI

(Dalje na 3 strani)

Večina opazovalcev veruje v prvo postavko, ki bi seveda najbolj odgovarjala želji večine članov jugoslovanske vlade v Londonu, o kateri poročajo, da je poslala generalu Mihajloviću instrukcije, ki bodo, ako izvršene, privedle do prijateljskih odnosov med obema frakcijama. (J. I. C.)

DELO DOBIJO

MOŠKI

38 do 60 let stari

ZENSKÉ

18 do 50 leta

Predznanje ni potrebno
Se jih potrebuje v
100% vojnem delu.

55 ur dela na teden
Plača od ure in overtime
Prinesite potrdilo, da lahko
premenite delo, če ste bili zaposleni pri vojnem delu ter dokaz o državljanstvu.

THE LOCKE MACHINE CO.
971 E. 63. St.

(123)

Delo dobi

Ženska dobi delo za likanje in čiščenje, dva jutra na teden. Pokličite ENdicott 4317. (122)

MALI OGLASI

Stanovanje išče

Želim dobiti 5 ali 6 sob v Collinwoodu ali Euclidu. Vsi odrašli v družini. Zglasite se na 18802 Kildeer Ave., telefon IV 2024. (125)

Prošnja

Prav lepo je prošnja dotični, ki je pobral žensko ročno torbico na dvorišču 1059 E. 61. St., naj jo prinese nazaj, ker notri je bilo veliko važnih listin in precej denarja. Pošten človek ne bo imel mirne vesti, ako ne prinese nazaj. Ako prinese nazaj, dobi tudi nagrado.

Godbeniki, pozor!

Naprodaj je skoro nov, prav malo rabljen Alto Horn. Navslov izveste v uredništvu tega lista. (125)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 4212

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERSE

Pa kaj pomaga, če jo umori, trikrat bi živila v srcu zapeljance. . . Morska kača, satanska, nesramna morska kača! Kje je meč, da izsekam svoje dete iz tvojih sto sesalk, ki so že izsesali njegovo živo kri . . . da obenem zamorim v njegovem srcu to nesrečno ljubezen! O nesramna zalega, hotela si okužiti moje mesto, sedaj mi jemlješ še moje dete.

Henrik je v temnordeče tapetovani predsobi stopil k svojemu očetu rekoč:

"Tako hitro ste prej odšli, oče; gotovo Vam je imel cesar še marsikaj povedati."

Sodnik Hendel krene z glavo ter pogleda sinu v oči. O, te zveste oči se bodo pijane pasle na njeni prokleti, pohotni postavi; te lepe ustne, rdeče kakor dragoceno vino, bodo visele ob njenih ustnih, ki lažejo, varajo in se hlinijo. O sramota in bol! O krvava sramota. — Toda mirno . . . mirno mu moraš povedati, kaj počne ter kdo in kaj da je. Morda bo vendar poslušal tebe, očeta, ki ga že 21 let obsipavaš z ljubeznijo.

Napolglasno, s pritajenim glasom, da bi ga ne slišali navzoči cesarski služabniki, je vprašal:

"Je-li Štefana?"

Henrik nekoliko nagne glavo in mirno prizna:

"Da, oče, Štefana je."

Oče se še vedno premaguje in železnotrdo pravi:

"Veš-li, kaj počenjaš? Sto in sto deklic je v Štajru, stotisoč in stotisoč jih je na svetu."

"Oče!" je počasi rekel Henrik, vse nade so mu splavale po vodi, ko se je ozrl v očetov obraz, iz katerega je gorela nečloveška besnost. Toda ne zavoljo očeta, za ves svet ne odneha od te ljubezni. "Žensk je dosti, to vem. Toda Štefana je samo ena."

"Tako," štajerskemu sodniku se je zdelo, kakor da bi mu kdo z razbeljenimi kleščami ščipal srce, "samo ena Štefana da je. Res samo ena, ki se je drznila, zaničevati tvojega očeta, teptati z nogami njegovo postavo — toda, kaj ti vedno pripovedujem to, saj sam vse to že dolgo veš. Toda, kaj je vse to tebi mar, tako malo ti je za očeta, da si njegovo najstrupenejšo sovražnico izbral za svojo prijateljico."

Henrik je povsilel temno glavo:

"Kaj morem za to, gospod, če jo pa moram ljubiti, ker je tako lepa in ljubezniva. Motite se, ni Vas hotela zasmehovati, toda tudi jaz sem Vam že večkrat govoril o tem, pa mi ne verujete. Prijateljica da mi je, pravite! Stiri ali petkrat sva se videla, pa ni še padla med nama nobena beseda sporazuma; saj še ne vem, če bo sploh hotela postati moja, ker je stroga, resna deklica."

Oče se je na glas zasmel, s tresočo se roko si je pogladil razmršeno brado in ga je mirno vprašal:

"Štirikrat sta se videla, pa si še nista dala besede; kako je bilo sploh mogoče, da si se navezal na to revše, reši mi to uganjko!"

"Ne psujite," je svaril Henrik, obrvi so se mu nasršile kakor črni meči, očetu pa kakor krvaveča bodala. "Krivična sramota pade na Vas nazaj. Hočem Vam kot možu vse priznati in povedati, kako se je zgodilo, toda kot mož ne zaničujete nje, ker je pri stvari popolnoma nedolžna, vsega sem

kriv samo jaz. Začel sem ljubiti Štefano in jo še ljubim od tiste ure naprej, ko je kot angel božji stala na sramotnem odru in ste bili Vi njen rabelj. Še nikdar nisem videl take nežnosti, vzvišenosti in potrpežljivosti, prelepih dušnih lastnosti, ki so me še bolj prevzele kakor njena lepota. Pozneje sem jo videl, kako je brez tožbe ležala na bolniški postelji. . . Nato sem jo gledal, ko je stala pod vislicami in je za nesrečnike molila katoliške molitve. Ako bi še sto let živel, oče, — tega ne bom nikdar pozabil. Odkar sem to videl, zame ni na svetu nobene druge več in je ne bo, dokler ne umrjem."

"Kaj pa tvoj oče in tvoja vera?" je sopihlali stari Hendel, ki mu je sapa zastajala v prsih: vsaka sinova beseda mu je nova muka, zakaj iz vsake zvezi oni sveti večni glas, ki le enkrat v življenju privre iz človeške duše. Hendel ga pozna, saj je nekoč ljubil tudi on, 23 let je minulo, ko je ljubil mater Henrikovo in je ravno tako govoril o njej, kakor govori sedaj Henrik o tej prokleti. . .

"Nisem pozabil na Vas in na svojo vero," je odvrnil Henrik "temveč sem mnogo trpel zaradi Vas in zaradi svoje vere. Dolgo sem se boril zoper to nepremagljivo moč, ki je iz nebes prišla nadme, stokrat in stokrat sem si rekel, da sem Hendel in da ne smem ljubiti papeške deklice, najmanj pa njo, ki jo sovražite Vi. Toda njena sladkost in ljubeznivost sta bili močnejši kakor vse, in bolj ko sem se boril, tem globlje se je pogrezala v moje srce. . . toda Vi se smejete. Pozabil sem, da je ne poznate."

"Haha," je s spačnim obrazom sopihlali sodnik Hendel. "Ne poznam je — Prav dobro jo poznam!" je nakrat zrastle in je streljal z očmi, iz katerih je odsevala poguba — "ti pa, zapeljani fant, ti je ne poznaš svoj živ dan ne. Tvoj notranji glas, ki te je svaril, ti je prav govoril, to je bila peklenska moč, zakaj nisi poslušal tega glasu in nisi izruval iz svojega srca strupenega semena te bogopozabne ljubezni, preden je pognalo korenine. Prvi navdih je vedno božji glas, gorje nam, če ga ne poslušamo."

"Je-li to hudič," je odvrnil Henrik, ki se je ponosno postavil pred očeta, v svoji mladi, zmagoviti moškosti je bil podoben angelu, ki se v boju meri z luciferjem, ki sta sicer enaka po svojem bistvu, vendar zeva med obema prepad večnosti, "ako nas ona, ki jo ljubimo, vžiga in vnema za vse dobro, vse hudo pa v nas slabi in zatira, in to je storila ona v meni, to Vam prisegam pri živem Bogu! Včeraj sem bil v nevarnosti, da izgubim dušo in telo. Princezinja me je očarala in omamila z vso svojo lepoto: hotel sem ji dati, kar je hotela, toda misel nanjo me je rešila in mi je dala moč, da sem izpahnil vrata, ki jih je bila zaklenila. Kakor gotovo mi pomagam Bog, Štefana je to storila, ne jaz."

Henrik je obmolknil, globoko dihač je s plamtečim obrazom stal poleg očeta. Oče je stopil parkrat po sobi gori in doli, nato je obstal pred sinom. Srce mu je tako potemnelo, da se danes nič več ne veseli sinove neomadeževane mladosti, ki mu je bila doslej vedno ponos in svetišče. Zakaj ni objel princezinje Druzijane! Bolje njo ka-

kor Štefano."

"Si že videl kdaj prikazni in strahove!" se roga sodnik Hendel. "Lepo! Ona je izpahnila vrata, ko si ti — ali kako je to umeti. Vedno si bil sanjač. S takimi imajo ženske lahko igro. Toda kam te bo to pripeljalo? Boš li to nedolžnost peljal v štajerski grad in ji boš dal cerkev kot ženitovanjski dar. Potem se boš pa na strani cesarjevi in katoličanov boril zoper svojega očeta in boš s svojo vojsko svojega očeta, to se pravi — kakor ognjena kolesa so se mu vrtile krvavoobrobljene oči — 'če se bo pustil!'"

"Ne, tega ne bom storil. Res, poprosil jo bom za njeno ljubo roko, kakor hitro pridem v Štajer. Vcerkvi, ki jomi je dalcesar, bo smela moliti, kakor tudi moji vrli katoliški vojaki in vsi katoličani, kar jih je v Štajru. Toda proti Vam, oče, se ne bo nikdar dvignila niti moja roka, niti roka mojih vojakov. Kadar bo pa Štefana moja," počasi, kakor bi pil dragoceno pijačo, govori to besedo, ki pomenja zanj vso blaženost, za očeta pa vse peklenke muke, "če še vedno ne boste ukrotili svojega sovraštva in Vas bo še vedno rezala v srce najina zveza, bom zapustil Štajer in se bom z njo podal v njeno domovino, kjer bom kot nožar živel od žuljev svojih rok. Nočem

Harry Rudolph je star 64 let, doma iz Omaha, Neb., je sedaj že četrty stopil v ameriško armado. Prvič je vstopil v armado 1898. Sedaj služi v činom štabnega narednika pri zrakoplovcih v Ainsworth, Neb.

Vas izzivati, niti Vam zapovedovati; toda njo, ki jo ljubim, hočem imeti, to pa kljub Vam, in če se ves svet postavi na glavo, hočem jo imeti, ker na zemlji ni čistejše, pobožnejše in svetelje, kakor je ona, imeti tako gotovo, kakor gotovo mi pomagam Bog in njegov sveti križ."

Sodnik Hendel je za trenutek položil roko na srce. Mora ga odtegniti od vlačuge! Mora! Mora! Toda tukaj ne pomaga nobena sila. Zapovej mu kot svojemu sinu, in zatajil te bo; vzemi mu meč, udinjal se bo vlačugi na ljubo pri kakem kmetu za hlapca; ubij vlačugo, pa se bo k njej v jamo vrgel, velike vode ne morejo pogasiti ljubezni — tudi nesramne ne — tudi ta spaka ljubezni je močnejša kakor smrt. Hendel ve, kaj se pravi ljubiti, saj je on tudi ljubil.

Pa glej! Kakor strupen gad mu šine v zmešane možgane rešilna misel! . . . Kaj je rekel Madlzeder! Kaj se je zgodilo ono velikonočno noč? Kdo je bil v samostanskem stolpu? . . . Kdo se je plazil k njemu? . . . Obrekovanje? Proketo in sramotno je to orožje, nevredno moža! Toda nima drugega, da reši svoje ljubljeno dete te ne-

sramnice. Tako je pijan bolečine in sovraštva, da sklene to orožje porabiti in tega strupenega gada izpustiti na svoje dete, da ga piči v srce in umori njegovo mlado, sveto ljubezen, ki je dozorela v boli.

S temnim smehljanjem je rekel sinu:

"Boga kličeš za pričo, da je nedolžna? Bojim se, da ti bo Bog odklonil to pričevanje. . ."

Henrik je doslej stal pri očetu. Sedaj je stopil hitro nazaj, kakor da bi bil občutil strupeni dih laži.

"Li ne verujete v Boga?" je vprašal z globokim, srditim pogledom. Hendel se je ostudno zasmel:

"Kako vprašanje? No, sedaj hočem govoriti bolj jasno —! Verujem v Boga, ne verujem pa v Štefanino nedolžnost, na katero si ravnokar prisegel v svoji zaljubljeni zaslepljenosti."

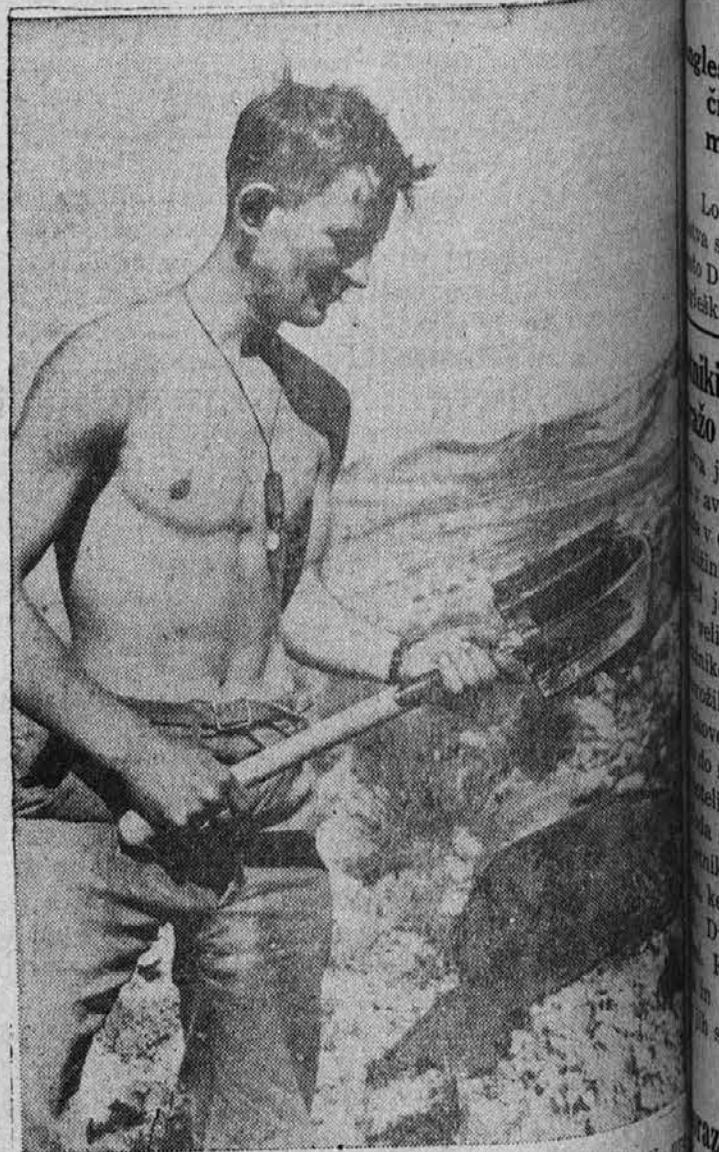
"Ki jo Vi, zaslepljeni od sovraštva, sramotno in krivično tajite!" se je pokonci sklonil Henrik, ki mu je v hipu blede obraz postal kakor teman ogenj. Njegova junaška pest se je v divjem srdu krčevito odklenila meča. Ga jeli vihtel za očeta zato, da mu sedaj s psokami skruni ljubezen?

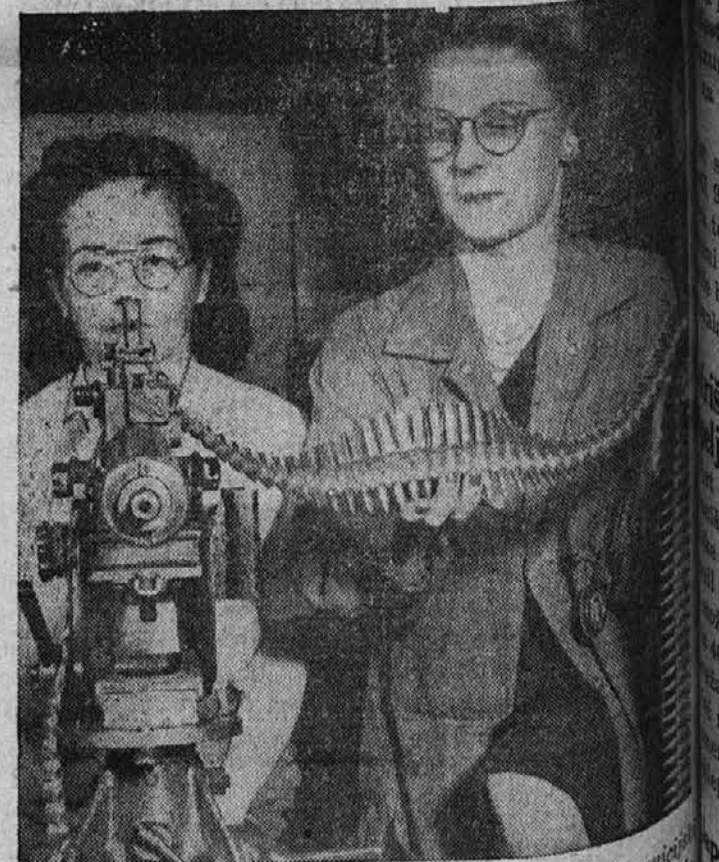
Kapitan Joseph Foss, ki se ponaša, da je sam sklatil 26 japonskih letal, se je vrnil v svoje domače mesto Sioux Falls, S. D., kjer so ga sprejeli kot junaka. Na sliki ga vidimo sedečega v avtu in poleg njega pa njegova ponosna in srečna mati Mrs. Mary Lacey Foss.

"Ko je Štefana stala na sramotnem odru," je vzkliknil iz oči, ki so se svetile liki zvezde o polnoči, so se mu porosile solze, "so stali tam ljudje, izvržek človeštva, ki so nanjo pljuvali in so rekli —" glas se mu je tresel, v krčevito stisnjeni pesti se mu je tresel meč. "da je bolno dete njene matere — njeno. Te hijene sem zapodil od nje in sem njeno nežno telo iztrgal iz krempljev nesramne

zalege! — Pozneje je pri Majorius tudi tako zatrdil, kor one zveri, pa sem mu levite, saj veste, kako je Gospod, kaj naj rečem, tako govorite? Vam li se zadosti sramotni oder? ležala na postelji vsa razna od železja? Moje očete, la Vam za življenje, turajte se, lahko se izpomo boste psovali nedolžnost, ste storili sedaj.

Narednik Stuart Buleh iz Middleville, N. Y., iskuša nemško lopato, katero so dobili med zaslepljenosti, nemškimi vojnimi materialom nekje v Tuniziji. Lopata kombinacija krampa in lopate.

Dekleta nadomeščajo moške strelce. — V municionarski tovarni Remington v Bridgeport, Conn., so zaposlena dekleta pri preiskovanju streliva. Na sliki vidimo Catherine Walsh pri strojni in pomaga pa ji Mae Zelinsky, ki je iskušala 30 kalibrske naboje za strojne puške.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPRED POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGLOSOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Priidite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON OGDEN